

FTAC AGENDA 2022 - 2023

VOORWOORD

Voor u ligt de tweejaarlijkse agenda van de Fair Trade Authority Curaçao (“FTAC”) voor de periode 2022-2023.

In haar agenda geeft de FTAC aan welke onderwerpen zij de komende twee jaar prioriteit wil geven naast haar reguliere, meer vraaggestuurde, wettelijke verplichtingen. De FTAC tracht in haar agenda aansluiting te vinden bij wat actueel is en een impact heeft op de consument.

Het jaar 2022 zal voor de economie en het bedrijfsleven van Curaçao grote uitdagingen met zich meebrengen. De wereldwijde uitbraak van Covid-19 heeft in 2020 en 2021 grote invloed gehad op de wereldeconomie. Curaçao is eveneens (bijzonder) hard getroffen. De volledige lockdown in maart en april 2020 en de nieuwe lockdown in maart en april 2021 hebben ingrijpende implicaties gehad voor individuele ondernemers en daarmee de economie als geheel. 2022 en 2023 zullen daarom zeker in het teken staan van wederopbouw en economische herstructurering. De FTAC zal, net als vele andere overheid gelieerde entiteiten, een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelen c.q. verplichtingen van de Curaçaose overheid ten behoeve van de uitvoeringsagenda Landspakket.

De FTAC zal in haar communicatie en voorlichtingsactiviteiten bijzonder aandacht geven aan het belang en rol van een mededingingsautoriteit in het sociaal - en economisch hersteltraject. Het thema “Samenwerken tussen ondernemingen” zal net als in 2021, de komende periode extra worden belicht.

Consumentenwelvaart is het andere onderwerp dat de komende periode bijzondere aandacht zal krijgen. De FTAC zal een onderzoek verrichten naar de levensmiddelensector, maar ook naar de nieuwe ontwikkelingen rondom digitaal ondernemen/ e-commerce in onze economie en de effecten hiervan op de consumentenwelvaart.

Het jaar 2022 is bovendien een bijzonder jaar voor de FTAC, want dan vieren we ons eerste lustrum. De invulling van de FTAC-agenda voor de periode 2022-2023 wordt hierdoor beïnvloed en is daardoor ook anders dan de vorige jaren. Deze periode zal voor een belangrijk deel in het teken van de evaluatie van de Landsverordening inzake concurrentie staan. Hierbij zullen de verworvenheden van de FTAC en de meerwaarde van een mededingingsautoriteit als economische instrument over het voetlicht worden gebracht.

In het kader van deze evaluatie van de Landsverordening inzake concurrentie zal de FTAC in 2022-2023 ook aandacht vragen voor de uitbreiding van haar taken en bevoegdheden. De (wets-)voorstellen hiertoe (voor zover niet reeds beschikbaar, zoals voor de consumentenautoriteit) moeten worden voorbereid, de definitieve (parlementaire) besluitvorming hierover dient op bestuurlijk niveau gestimuleerd te worden en de bovenal dient de voortgang te worden bewaakt.

Door de ontwikkelingen rondom de Covid-19 pandemie heeft de FTAC in voorbereiding op de jaaragenda wederom stakeholders niet kunnen consulteren, zoals in eerdere jaren. De Minister van Economische Ontwikkeling is wel geconsulteerd. Namens de FTAC wil ik de Minister ook dit jaar voor de input voor deze jaaragenda bedanken.

Miroslava Wedervoort

Voorzitter FTAC

PRIORITEITEN 2022 - 2023

LEVENS MIDDELEN SECTOR

Iedere consument heeft direct te maken met de levensmiddelen sector. Vaak wordt vanuit consumenten geklaagd over de prijzen van levensmiddelen. Door de ontwikkelingen als gevolg van de Covid-19 pandemie, bijvoorbeeld de schaarste aan zeecontainers, zijn de prijzen in winkels significant omhooggegaan. Vanuit het bedrijfsleven zelf wordt ook hiervoor gewaarschuwd.

Feit is dat toegang tot betaalbare levensmiddelen van eminent belang is. Feit is ook dat de binnenlandse productie van levensmiddelen op Curaçao beperkt is. De meeste levensmiddelen worden geïmporteerd, zowel direct door (geïntegreerde) supermarkten als door specifieke groothandels. Grotere importeurs hebben soms exclusieve contracten met bepaalde producenten van levensmiddelen. Ook weten we dat gedurende enkele maanden per jaar een importverbod op groente en fruit van kracht is ter bescherming van de binnenlandse productie. De relatief hoge prijzen van levensmiddelen op Curaçao kunnen verschillende oorzaken hebben. Tot die oorzaken behoren in ieder geval hoge transportkosten die met de import van levensmiddelen gepaard gaan, schaalnadelen als gevolg van de beperkte afzetmarkt op Curaçao en een gebrek aan effectieve concurrentie.

Om een eenduidig beeld te krijgen van hoe de verschillende segmenten binnen deze sector zijn georganiseerd en de marktwerking en de mate van concurrentie op deze markt, was de FTAC al in 2021 voornemens een sectoronderzoek te starten in de levensmiddelen sector. Door personele ontwikkeling kon de FTAC het voorgenomen sectoronderzoek toen niet uitvoeren. De FTAC gaat in 2022 -2023 alsnog deze sectorstudie realiseren. De sectorstudie heeft in eerste instantie als doel de structuur van deze sector in kaart te brengen.

DIGITAAL ONDERNEMEN, CONSUMENTEN WELVAART EN MEDEDINGING

Digitaal ondernemen is een onderwerp dat al enkele jaren hoog op de agenda van de International Competition Network (ICN) staat. Hoe kunnen mededingingsautoriteit op een goede manier invulling geven aan hun toezichtstaken in een steeds groter worden wereld van e-commerce. Zijn huidige wetgeving en bevoegdheden toereikend? Hoe om te gaan met begrippen als marktafbakening en dat soort zaken. Ook voor ons geldt dat door de ontwikkelingen rond Covid-19 meer Curaçaose bedrijven hun producten en diensten digitaal zijn gaan aanbieden. Ondernemers op Curaçao moesten door beperkingen en lockdowns door de pandemie snel creatiever worden en innoveren. We zagen in een korte tijd veel meer aanbod van producten en diensten via een digitaal platform. Hoe moet de FTAC hiermee omgaan gelet op de voor Curaçao specifieke omstandigheden?

Gekoppeld aan dit onderwerp wil de FTAC ook stilstaan bij de positie van de consumenten in deze nieuwe ontwikkeling. Wat voor effecten heeft de toename van digitaal ondernemen gehad op de consumenten welvaart? Hier gaat het niet alleen over de vraag of producten/diensten duurder of goedkoper zijn geworden, maar over kwaliteit, beschikbaarheid en toegankelijkheid tot deze en eventuele mededingingsvraagstukken die daarbij zijn ontstaan.

EVALUATIE LANDSVERORDENING EN UITBREIDING TAKEN EN BEVOEGDHEDEN FTAC

In de Landsverordening inzake concurrentie is bepaald dat de doeltreffendheid en de effecten van de landsverordening iedere vijf jaar worden geëvalueerd. De verbodsbepaling opgenomen in de Landsverordening inzake concurrentie zijn op 1 september 2017 in werking getreden. In 2022 dient de doeltreffendheid en de effecten van de landsverordening daarom voor de eerste maal geëvalueerd te worden. Zonder op de uitkomsten van deze

evaluatie vooruit te willen lopen meent de FTAC dat het belangrijk is in 2022 het licht te schijnen op - en aandacht te vragen voor het belang van het uitbreiden van de bevoegdheden.

I. **Concentratie toezicht**

Niet alleen concentraties registreren, maar ook het toetsen van de effecten op de concurrentie ervan. De Landsverordening inzake concurrentie biedt de FTAC nu geen bevoegdheid om concentraties tegen te houden, ook niet wanneer de negatieve effecten op concurrentie evident zijn. Internationale ervaringen leren dat in de praktijk ondernemingen bij het ontbreken van concentratietoezicht via een fusie of overname het kartelverbod vrij gemakkelijk kunnen omzeilen. De FTAC zal, gebaseerd op deze internationale ervaringen en haar eigen ervaringen opgebouwd in de afgelopen 5 jaar met de meldingsplicht concentraties, zoals opgenomen in hoofdstuk vijf van de Landsverordening inzake concurrentie, een adviesrapport hierover opstellen voor de Minister van Economische Ontwikkeling. De FTAC zal daarnaast een serie presentaties en/of Webinars organiseren over dit onderwerp. De focus van deze sessies zal zijn de complementariteit van concentratie toezicht en het kartelverbod.

II. **Consumentenautoriteit**

In 2022 zal de FTAC ook extra aandacht vragen voor de oprichting van de consumentenautoriteit. Een uitbreiding van de FTAC met een consumentenpoot biedt de mogelijkheid om een aantal zaken die FTAC momenteel tegenkomt, maar binnen de haar toegekende taken en bevoegdheden niet kan oppakken.

III. **Clementieregeling**

De evaluatie van de Landsverordening is tevens een natuurlijk moment om de toegevoegde waarde van het invoeren van een wettelijke clementieregeling te onderzoeken. Een clementieregeling biedt (gehele of gedeeltelijke) immuniteit voor deelnemers aan een kartel op het moment dat zij dit kartel melden en het bestaan van het kartel en de deelnemers daaraan onderbouwen met voldoende bewijsmateriaal. Een groot aantal mededingingsautoriteiten heeft bijzonder positieve ervaringen met een clementieregeling.

VOORLICHTING

De afgelopen jaren heeft de FTAC geïnvesteerd in voorlichting. De voorlichting was gericht op het grote publiek en het bedrijfsleven bekend maken met de Landsverordening inzake concurrentie. Naast guidance aan ondernemers en ondernemersverenigingen, heeft de FTAC voorlichtingsactiviteiten verzorgd via radio- en televisieprogramma's. Daarnaast heeft de FTAC een online en een social media aanwezigheid. Voor 2022-2023 zal de FTAC deze voorlichtingsactiviteiten net zo intensief continueren.

Door de uitbraak van de Covid-19 crisis had de FTAC voorspelt dat vele ondernemingen toenadering tot elkaar zouden zoeken en samenwerkingen zouden aangaan om deze crisis te overleven. Om ondernemers te helpen deze afspraken wel binnen de kaders van de wet te doen, heeft de FTAC haar voorlichtingsactiviteiten gericht op sessies en workshops aangaande de parameters in de Landsverordening inzake concurrentie over horizontale samenwerking en de meldingsplicht concentraties. Voor de komende periode zal de FTAC deze sessies continueren en de informatie verder uitdiepen. De FTAC zal ook een brochure maken aangaande dit onderwerp. Daarmee komt de FTAC ook tegemoet aan een van de aanbevelingen geformuleerd in uitvoeringsagenda Landspakket.

MIJLPALEN VIEREN

In het kader van voorlichting en communicatie wil wij ook stilstaan bij de mededingingsmijlpalen die Curaçao de afgelopen 5 jaar heeft bereikt met de FTAC. Met publicaties op onze website, persberichten, en interviews, zullen wij stilstaan bij de mijlpalen die de FTAC als nieuwe – en kleine autoriteit heeft bereikt. Afhankelijk van in hoeverre de Covid maatregelen het toelaten zal de FTAC ook een gepaste viering organiseren voor haar stakeholders.